

PŘES JULSKÉ ALPY S PRCKEM



2022

Týdenní přechod Julských Alp, v jižní části nejvyšších partií: velký okruh kolem Bohinjského jezera.

Od 2. do 11. září 2022

Janča, Bára a Pavouk; na závěrečné dny Radek

Foto na první straně obálky: nad planinou Zadni Vogel při výstupu na Vogel

Foto na předposlední straně: na vrchu Vogel (1920 m)

Foto na poslední straně obálky: Koča pri Triglavskih jezerih

Nafotili a vytvořili Janča a Pavouk Ledvinovi

www.ledvinovi.cz



Pohled do krasového závrtu

K snídani měla Janča míchaná vajíčka a já domácí chleba s marmoškou, Bára dostala od každého trochu. Ve tři čtvrtě na osm jsme vyrazili přímo po hřebenu hor, nad hranicí lesa. Po deseti minutách přišel první náročný úsek. „Ne! Já se bojím! Těžký batoh s dítětem, druhý batoh vpředu, takže si nevidím pod nohy, nevejdu se k žebříku a nemohu se držet zblízka lana (batůžek vpředu překáží), Janča má břicho...“ Hlavní bylo se vrátit ve zdraví domů, ne nutně projít každou cestou.

Janča v létě projevila přání vyrazit začátkem září ještě někam na týdenní přechod hor. Vybral jsem Julské Alpy, jsou blízko, trochu to tam známe, lze se spolehnout na chaty. Naopak jsou velmi špičaté a často se chodí nahoru, dolů, s velkým převýšením. Tak uvidíme!

V pátek večer jsme přešli z Brna do Českých Budějovic (17.45–22 h). Jeli jsme vlakem, ideálním dopravním prostředkem pro cestování s dítětem. Jen nefungovala slibovaná klimatizace, ani wifi, ani automatické zavírání dveří, ani zásuvky, ani nebylo šest míst v kupé. Ale jel a přijel do cíle včas. České Budějovice mají příšerné autobusové nádraží, umístěné na střeše obchodního centra. Každý, kdo přijíždí a odjíždí, musí vyjít/vyjet nahoru a naopak zase dolů: jen zbytečná ztráta času. Ve 22.40 nás nepříjemný pán ostražky vyhodil z čekárny, ač měla být otevřena až do jedenácti. Další hodinu a půl jsme čekali venku v zimě, se spícím dítětem v náruči, nic krytého tu na noční čekání neměli. Ještě, že nebyla opravdová zima. Fuj a raději nikdy více!

– „Radku nespi, budeš malátný!“

Přesně o půlnoci jsme nastoupili do nočního autobusu směr Slovinsko a „přepadli“ našeho „německého“ kamaráda Radka, který v něm už z Drážďan seděl. My jsme předem věděli, kdy přesně a kam jede, on však o našich plánech neměl tušení a byl velmi překvapen, že jsme k němu přistoupili.
Pátek 2. 9. 2022 Brno – České Budějovice /vlak/

Ráno o půl sedmé jsme vystoupili na Bledu pod Julskými Alpami a pořádně se přivítali s Radkem, který netušil, že pojedeme stejným autobusem. Bylo už světlo a po ránu chladno. S námi vystoupili i další turisté, včetně velké party českých vodáků. Než jsme se rozkoukali a řekli si, jaké máme kdo plány, odjeli jsme společně autobusem proti proudu řeky Bohinjky, směr Bohinjské jezero. V osm jsme vystoupili v městečku Bohinjská Bistrica, Radek pokračoval ještě pár kilometrů dál. On mířil na nejvyšší vrcholy Julských Alp a nejtěžší pěší cesty, my si naplánovali snad snazší přechod hor – velký týdenní pěší okruh právě kolem Bohinjského jezera. Třeba se někde v horách potkáme.

POŘÁDNÝ KOPEC VZHŮRU

Pekárna, snídaně a ranní sluníčko. Báře jsme doma nechali její čepici, ani tu svou jsem nemohl najít. Chvíli jsme proto počkali, než otevřel malý obchůdek s textilem, a pokrývky hlavy si „doplňili“. Bohinjská Bistrica je moderní turistické městečko ležící v širokém údolí nedaleko řeky Bohinjky. Na dnešek byl plán jednoduchý: „jen“ vystoupat na jižní hřeben Julských Alp, čekalo nás 1350 metrů převýšení. Chvíli jsme kličkovali mezi domy, než jsme na konci městečka natrefili i na turistickou značku. Slunce, brzy les a už jen vzhůru a vzhůru. Janča stoupala pomalu (batoh na zá-



Na vrchu Črna prst

dech a „půlbatoh“ na břichu), já také (krosna s dítětem na zádech a menší batůžek na hrudi). V hlubokém stínu stromů nepříjemně klouzaly vlhké vápencové kameny, zase jsme se tolik nepotili. Listnatý les, málo polomů. Kolem jedné jsme na oběd došli k chatě *Orožnova koča*, prý nejstarší horské chatě Slovinského alpského svazu z 19. století, tato byla už jen replikou. Přes bezlesý závrt byl první výhled zblízka na hlavní hřeben. Krajina byla typické Julské Alpy: kopce z bílého vápence, ostré štíty, kosodřevina rostoucí na úbočích kopců v podobě buď borovicové kleče nebo jako vrba.

Pokračovali jsme ještě chvíli v lese. Ač kamenitou cestou, do kopce šla chvíli Bára pěkně sama. Traverz po kamenech už mimo les, kolem keřů a keříčků. Od chaty nás doprovázela botanická stezka, což byla řada cedulí s názvy kytek a dřevin zapíchaných podél pěšiny. Chvíli jsme prudce stoupali pod skalním masivem (naštěstí ne suť) až jsme se vyšvihli na hlavní hřeben. Za další čtvrt hodinku jsme kolem čtvrté odpoledne všichni tři snadno došli na vrchol Črna prst, pod kterým stála chata *Dom Zorka Jelinčiča*. Z vrcholu byly jen omezené výhledy, jelikož mraky kryly Kamnicko-Savinjské Alpy, Karavanky i nejvyšší vrcholy Julek. Lépe bylo vidět jen k jihu, na poněkud nižší a oblejší hory a hluboká údolí. Pitná voda na chatě a kolem oficiálně nebyla, ale kousíček pod chatou byl kohoutek, kde tekla voda – prý sice „jen“ dešťová, ale my ji bez problému pili.

Nechali jsme se ukecat na ubytování s polopenzí (tedy v ceně bylo večerní a ranní jídlo). Lenošení, odpočinek, čekání na večeri. Té jsme se dočkali, ale s devadesáti minutovým zpožděním, dva kluci – místní personál – se velmi snažili, ale nestíhali. Chystali teplou večeri, navíc pekli domácí chleba a domácí jablečný štrúdl, rozválené těsto zabíralo celý stůl. Ani večer se mraky nerozehnal. Co nás mělo čekat zítra? Náročná hřebenovka k západu, snad nebude pršet. Bára měla trochu rýmu, doufali jsme, že ji brzy přejde. Cestou jsme dnes potkali asi 40 lidí, na chatě spalo 12 turistů (v naší noclehárně jsme byli sami), nejvíce Slovinců, kteří večer na mobilu sledovali cyklistické závody a hlasitě přitom fandili.

3. 9. *Budějice – Bled /bus/; Bled – Bohinjska Bistrica /bus/; Bohinjska Bistrica (510 m) – Črna prst (1840 m) /pěšky, 7,5 km/*



Štrúdl



Na hlavním jižním hřebeni (chvíli předtím, než jsme se otočili)

V noci byl „božský klid“ a tma! S vědomím dlouhé cesty jsme si objednali jídlo již na půl sedmou. V tu dobu vycházelo slunce, bohužel do mraku a do oparu. Oproti večeri jsme dostali snídani jen s mírným zpožděním: míchaná vajíčka pro Janču a domácí chleba s marmoškou pro mě, Bára jedla od každého trochu. Ve tři čtvrtě na osm jsme vyrazili k západu přímo po hřebenu hor, nad hranicí lesa. Po deseti minutách přišel první traverz a výhled na náročný výstup a sestup.

– „Ne! Já se bojím. Těžký batoh s dítětem, druhý batoh vpředu, takže si nevidím pod nohy, nevejdu se k žebříku a nemohu se držet zblízka lana (batůžek vpředu překáží), Janča má břicho...“ Hlavní bylo vrátit se ve zdraví vrátit domů, ne nutně projít každou cestou.

Zpět u chaty jsme se rychle dohodli, co uděláme. Hřeben se bohužel nedal nijak snadno obejít, sestoupíme proto do údolí k severu (odkud jsme přišli) k Bohinjskému jezeru a zase vystoupáme přes hřeben a vynecháme náročný úsek. Druhou možností bylo sestoupit částečně k jihu a traverzovat (pro nás asi den a půl) jižní úbočí. Mohlo by to být jistě pěkné, jen jsem se bál, kde ve vápencových krajích sehnat vodu, ani na žádné mapě nebyl zdroj vody zaznačen.

Začátek sestupu byl náročný, prudce jsme klesali po mokré stezce, zpět k *Orožnově kočce*. V protisměru jsme potkali skupinku, která sbírala cedulky z botanické stezky = rušila tu „výstavu“ kytek a dřevin. Asi ji vytváří vždy na jaře znova. Sváča u chaty. Bára od hodné paní u chaty dostala čokoládičku, dokonce s příchutí rumu. Ten ji však zatím ještě moc nechutnal. Rozloučili jsme se posledním výhledem na vrch Črna prst a okolní skály.

* * *

POTŘEBUJEME HOLE

Dále jsme šli jinudy, mířili jsme k severozápadu, směr lokalita Polje. Sestupovali jsme hustým lesem, chvíli dost prudce, chvíli v traverzu kopce, pro nás dlouze a únavně.

Janču už dnes ráno napadlo, proč jsme si nevzali každý svoje trekové hole, proč máme jen jedny dohromady. Tady v lese konečně rostly vhodné klacky a dvě dřevěné hole jsem rychle vyrobil, každý jsme na další pochod měli jednu skládací kovovou a jednu pevnou dřevěnou. Hned se šlo z kopce, i do kopce mnohem lépe a bezpečněji. Bára si svou vlastní hůl vždy někde našla, ona nebyla tak náročná.

Na louce už skoro v údolí jsme si ze dvou cestiček vybrali tu vyšlapanější, po deseti minutách chůze bylo jasné, že tu špatnou. Sice jsme také mířili k řece do údolí, ale velkou oklikou. Asi kilometr před vesničkou Polje jsme si dopřáli na pěkné louce, dokonce i s výhledy na hory, obídek. Doprovázelo nás pár kapek deště, ač jinak svítilo slunce.

Ve vedru jsme čekali na slunci, než s menším zpožděním přijel místní autobus, byl plný nedělních turistů. Kousíček jsme s ním popojeli, projeli se po jižním břehu Bohinjského jezera a vystoupili u kempu, ve kterém jsme před 10 lety nocovali (asi 550 m n. m.). Za rohem byla dolní stanice osobní lanovky (s kilometrovým převýšením) – jedné z mála ve slovinské části hor. Ta však nebyla pro nás, tu si necháme na stáří. Po kafi a zmrzlině v bufetu jsme s plnými batohy a naplněnými všemi láhvemi na vodu ve čtyři odpoledne začali stoupat zpět na jižní hřeben Julských Alp. Čekalo nás asi 1400 metrů převýšení nahoru, naštěstí už ne na jeden zátaž.

Šli jsme po sjezdovce nejprve mírně vzhůru, později velmi prudce, navíc po kamínkách, co podjížděly pod nohama. Ale zase jsme nemuseli přeležat kameny, ani se prodírat mezi keři a stromy na úzké pěšince. V nejprudším místě nás navštívil deštík, jen velmi mírný a krátký, ani věci jsme si nemuseli schovávat. Celkem tři hodiny (!) jsme pomalu stoupali, s Jančou oba unaveni, Bára si v pohodě spala v krosně či se koukala kolem. Konečně se otevřel výhled do horního údolí na masiv Vogel, kolem nás byly další vleky a sjezdovky. V sedm večer jsme za šera došli na planinu *Zadnji Vogel* (cca 1420 m). Rychle jsme uvařili věču a šli spát.

Dopoledne jsme potkali asi třicet turistů, navečer asi deset, všichni scházeli dolů od horní stanice lanovky. Jeden z nich nás varoval, že cesta po sjezdovce je velmi těžká – sám neměl hole a měl jen polobotky, které mu po kamínkách asi „pěkně“ podkluzovaly.

4. 9. Črna Prst (1840) – Polje (520) – Bohinj (550) – planina Zadni Vogel (1420) /16 km/

Ráno o půl sedmé bylo jasno, sluníčko oranžově nasvěcovalo vrcholy hor, byl vidět i Triglav, nejvyšší hora Julských Alp. Udělali jsme si výborné škubánky, Bára je však skoro nejedla. V osm jsme vyrazili na další putování. Pohodlně jsme stoupali v nádherném údolí 500 výškových metrů vzhůru, mezi borovicovou kosodřevinou, jeřáby a vrbami, kolem prvních krasových závrťů: malinkých i větších. Brzy jsme potkali první turisty, nejenže nás předcházeli (šli nalehko a jen od horní stanice lanovky), ale šli i seshora (!) proti nám. V necelých 1700 metrech jsme se dostali na hlavní hřeben, k jihu byly skoro kolmé srázy. Sem bychom došli, kdybychom včera ráno pokračovali po hřebeni a nevrátili se. I odtud od západu cesta po hřebenu vypadala velmi náročně, mezi srázy, k tomu žebříky, s přídatným batohem na břicho (neviděl jsem pod nohy, nemohl jsem se přimáchnout ke skále/žebříkům) skoro nemožné. Brrr.



Výstup na Vogel

PŘES VOGEL

Pokračovali jsme na západ, vzhůru po velmi vzdušném hřebínku, cesta byla naštěstí zajištěna ocelovým lanem: „ukázka“ horolezení, ale naštěstí jen pár desítek metrů. Pak jsme šli zase traverzem a už jsme zase byli na hřebeni a po chvíli „vzdušné chůze“ jsme došli až na vrchol hory Vogel (1920 m). Super! Od rána se nám šlo krásně. Od východu se přivalily mraky, nebylo tam nic vidět, krásný výhled ale zůstal na západ i na sever, tedy i na Triglav a jeho okolí. Bylo chvíli po desáté, ráno bylo na ukazateli „Vogel 2 h“, tak nám to přibližně vyšlo. Bára více než půlku cesty spala v krosničce, ta se měla! Sváča, vítr foukal, společná fotka. Byli jsme tu zcela sami. Pokračovali jsme po hlavní slovinské hřebenovce číslo 1, tj. čekal nás sestup k chatě *Koča na planini Razor*, na kterou jsme koukali už z vrcholu. Bohužel ležela 600 výškových metrů pod námi. Pěšinka byla upravená, žádné lezení, jen výjimečně se šlo přes ujíždějící suť. Místy byla cesta vyspravená kládami a schody. Už zase svítilo slunce, v kosodřevině ve vedru jsme procházeli kolem závrtů, než jsme naštěstí rychle vlezli do lesa a stínu stromů.

V poledne jsme došli k chatě, pro dnešek bylo splněno, dále nebudeme pokračovat. Chata stála na krásném místě mezi stromy (300 let staré památkově chráněné buky), sice s omezeným výhledem, ale i tak hezká. Spali jsme tu s Jančou před 10 lety. Obsluhovaly milé Slovinky, na všem jsme se snadno domluvili.

Oběd jsme si dali na sluneční terase u chaty, Janča si naše domácí zásoby vylepšila místní zeleninovou polévkou (*zelenjavna juha*). Praní, mytí, lenošení, odpolední slunce, i stín. V chatě byl dětský koutek: hračky, hry, pastelky, Bára si ale celé odpoledne vystačila s pobíháním venku u chaty a lezením po kamenech a pařezech.

Padesát metrů pod chatou byla sýrárna, náhodou dnes měla otevřeno poslední den sezóny, zítra budou všechno stěhovat do nižších poloh (před 10 lety jsme tu byli také před polovinou září a už bylo zavřeno). Vyráběli tu jeden druh tvrdého sýra, který stál v policích narovnaný ve velkých kolech. Umění sýrašství sem do hor údajně přivezli koncem 19. století Švýcaři. Ač normálně prodávali pouze celá kola či půl kola, nám dnes prodali i menší kousek (kilo á14 €). Sýr byl dobrý, naštěstí ne příliš tvrdý.

Na svačinku jsme si dopřáli sladké *skutni štruklji*, výbornou slovinskou sladkost. Podobají se sladkým knedlíkům (zavinuté těsto), dnes byly posypané strouhankou, jindy bývají s ovocným přelivem. Na chatě s námi spala skupinu Angličanů, či snad Amíků? Od včerejšího podvečera od Bohinjského jezera jsme museli nastoupat 1400 m vzhůru, dobré bylo přespání v polovině výstupu. Když jsme dnes na hřebenu viděli cestu-necestu, byli jsme rádi, že jsme včera ráno vzdali tu hřebenovku, zůstali jsme v poho a živí. Vůbec jsme nelitovali návratu a „zbytečného“ výstupu a sestupu. Cestou na Vogel jsme potkali asi deset osob, na sestupu jen tři.

5. 9. *planina Zadni Vogel (1420 m) – Vogel (1920 m) – Koča na planini Razor (1315 m) /6 km/*

Po tradičním budičku o půl sedmé jsem venku navařil vločkovou kaši, jako vždy výborné jídlo pro ráno. Bára v noci naštěstí nesípala, už jen trochu kašlala, dnes se dokonce vzbudila skoro sama. Po osmé jsme vyrazili. Dnes bylo zcela modro už od brzkého rána, poprvé nikde nebyly žádné mraky, bylo teplo. Dnešní cíl byla Krnská jezera a stejnojmenná chata, celá cesta by měla vést jen v úbočí, žádná hřebenovka. Minuli jsme sýrárnu a přes pastviny vešli do bukového lesa, přes cestu

nám přeběhlo stádečko srců. Pohodlná, široká cesta se po nějaké době změnila na pěšinku, první ostrý výstup, jen krátký. Stále se šlo lesem nebo borovicovou kosodřevinou, minuli jsme velmi slabou tekoucí studánku. První přestávku jsme si udělali na planině na Kalu (1490 m): byla tu salaš i veřejná kadibudka. A především byl odtud luxusní výhled na masiv Krnu a hluboké údolí před ním. Salaš byla s blížícím se podzimem už asi opuštěná.

Dále byla opět široká cesta v kosodřevině, asi původně pro přehánění krav z pastviny na pastvinu. Na pár místech byla cesta po letech, kdy se nepoužívala pro dobytek, už jen úzká, někde sesunutá (vodou, lavinou) balvany na cestě nebo jen vysekaná pěšinka ve skále. Ač se nemuselo horolezit, šli jsme tu pomalu a opatrně. Vystoupali jsme nad velký sráz a zase klesali, stále velmi vysoko nad hlubokým údolím, s krásnými výhledy na Krn a okolní kopce. Velmi pozvolné serpentiny dolů lesem k planině Dobrenjščica. Pauzu na obídek jsme si udělali v příjemném stínu v lese. Jak je v Julkách typické, „náhle“ přišly mraky a zahalily všechny kopce. Zůstávalo dusno. Cesta pokračovala široká, v traverzu nad srázy, asi na dvou místech byla natažená jistící lana. Chvilí byl i lesík, lepší než kosodřevina, skoro nestínící před sluncem. Museli jsme nastoupat asi 350 metrů vzhůru, cestička nás vyvedla do typicky krasové krajiny zarostlé kosodřevinou, kde nebyl žádný jednoznačný hřeben, jen závrt, „falešná“ sedla, vegetace a okolní vysoké kopce. Od rána byla cesta dobře značená.

MÁME PLNO!

Odbočili jsme na druhé odbočce a sestupovali dolů na planinu *Dupje* a ke *Krnským jezerům*. Pohodlná cesta (že by ji postavili vojáci?), Bára šla sama. Napojili jsme se na cestu spojující Komna a Krnská jezera, a za chvíli došli do údolí, ne do opravdového údolí, ale do velkého závrtu. U křižovatky turistických cest stála fungující salaš a za dalších 5-10 minut jsme došli k chatě (15.45).

– „Chtěli bychom se ubytovat?“ – „Nejde!“ – „Co?“ – „Máme plno!“



Planina na Kalu



Krnské jezero a hora Krn

V chatě už byly ubytované dvě školní skupiny a další turisté. Nejbližší další chata byla hluboko v údolí, tam s dítětem nepůjdeme. Na chatě jsme spali před lety a také tu byl školní zájezd (a k tomu silně přšelo a na kopcích sněžilo). Asi to tu školy mají moc rády. Po chvíli nám kuchařka nabídla, že budeme spát ve služební pokoji. Dostali jsme dobrou radu, udělat si pro příště rezervaci dopředu. Oddech, kafe a vynikající štrúdl, plný jablek. Chata stála na atraktivním místě, ale přímo od ní nebylo přes hustý les skoro nic vidět.

Prošli jsme se na Krnské jezero, největší ze zdejších jezer a jezírek, pro nás půlhodina cesty tam. Pěkné jezero leželo přímo pod horou Krn. Krásu rušilo asi 40 děcek výskajících na břehu. K jezeru i zpět šla Bára sama, mohla se zdokonalovat v chůzi v náročnějším terénu, na rozdíl od včerejška, kdy se nesla celou cestu.

Po návratu jsme si stihli dát večeři, ještě než personál musel obsluhovat školní skupinu. Měli jsme *jotu*, hustou polévku ze zelí, brambor, fazolí. Ač trochu pálila, Bára ji také jedla. Sprcha stála tři eura: tu jsme nepotřebovali. Pod chatou kutal bagr nový rezervoár na vodu, Bára měla co pozorovat. Dětský koutek tu nebyl, za to tu byla erární kytara: zazpívali jsme Báře několik písní, dětských i dospěláckých. Spali jsme opravdu v kanceláři, kromě stolu a papírů, tu byly i postele. Za celý den jsme na cestě potkali jen dvojici u první salaše a jeden turista šel v protisměru, jinak jsme byli sami.

6. 9. *planina Razor (1315 m)– Krnsko jezero (1400 m)– Planinski dom při Krnskih jezerich (1380 m) /17,5 km/*

Vstali jsme standardně o půl sedmé: venku bylo pod mrakem a po dešti. „Kdy přšelo, že jsme nic neslyšeli?“ Posnídali jsme skvělé škrubánky z našich zásob a chvíli po osmé jsme chatu opustili. Kus jsme šli cestě, po které jsme přišli včera, a pak už „po nové“, pohodlné pěšině mezi závrtky. Od zbytků vojenských baráků, ze kterých zůstaly jen obvodové zdi, jsme na slunci už jen víceméně stoupali krásnou vápencovou krajinou do Bogatinského sedla (sedlo Vraca), do výšky asi 1800 m. Po desáté jsme tak došli na sváču do pěkného sedla, opět tu byly zbytky vojenských domků, ač mnohem menších.

Koukali jsme na jižní hřeben Julek a blízké hory. Jak byl krásný výstup, tak byl pěkný i sestup. Po staré a široké vojenské cestě jsme za hodinu a půl sešli ke *Koče pod Bogatinom*. Chatu postavili jako vojenská kasárna a vojenskou nemocnici za Rakouska-Uherska v roce 1915. Byl to obrovský areál vysoko v horách, nedaleko tehdejší fronty, do dneška zůstala jen tato chata a pár malinkých staveb.

U chaty jsme se naobědvali, ač svítilo sluníčko, fučelo a nebylo moc teplo. Chtěli jsme si tady dobrat vodu, ale bohužel jsme neuspěli. Chatář se tvářil našťavaně a s nepochopením: Voda byla prý nepitná a tu užitkovou nám nedá. Jediná přístupná voda byla v barelu vedle venkovní kadibudky, tu jsme nebrali, asi byla hodně stará. V domě byly toalety zamčené. Nu co, odpoledne vydržíme bez vody. Škoda, že chatář byl tak nepříjemný. Pro někoho by mohl být problém, že když se tu ubytuje, musí opustit pokoje do osmé hodiny ránní! Pivo v plechovce stálo 5 éček, balená voda také za pět, kdyby někdo umíral žízni. O půl jedné jsme se vydali dále.

U JEZER

Stočili jsme se k severu, potřebovali jsme dojít do *Doliny Triglavskih jezer*. Oproti dopoledni nastala velká změna: jen velmi úzká pěšinka v kosodřevině, nahoru, dolů. Už zase bylo vedro, žízeň. Šli jsme pomalu, záda bolela a kleč štípala. Prošli jsme kolem dvou bývalých salašů, na dně závrtu bylo bahniště, kde asi dříve pobývaly krávy. Po dvou hodinách jsme došli ke studánce v lese (!), hurá, sice malinký, ale přesto pramen. Přes nerezové korýtko, které chytalo vodu ze spáry, jsme si nachytali půl litr tekutiny. Skvělé, žízeň byla utišena. Stále jsme šli střídavě kosodřevinou a řídkým lesem, od závrtu k závrtu, nikde žádné výhledy. Vystoupali jsme dvě stě metrů vzhůru a za „rohem“ uviděli jezero. Dostali jsme se do *Doliny Triglavskih jezer*, jednoho z nejkrásnějších údolí v Julských Alpách. Sestoupili jsme k jezeru, na dohled stála chata *Koča pri Triglavskih jezerih* (1690 m), kde jsme chtěli nocovat (16 h). Jezero bylo moc pěkné, leží na krásném místě mezi hře-





Dolina Triglavskih jezer

beny a skalami, ale chybělo v něm hodně vody. Ubytovali jsme se, bez rezervace jsme získali prý dvě poslední volné postele. Ač chata byla prostorná, i tak byly postele nahuštěné na sebe. Oddych po náročné etapě, kafe a borůvkový štrúdl, průzkum jezera, focení Janči a jejího bříška. Bára se mohla po dlouhém pobytu v krosničce na zádech „realizovat“: lezla po balvanech, hrála si s klacky, přitahovalo ji jezero a voda v něm.

Dnes jsme potkali asi třicet turistů. V chatě a kolem byla lidí spousta. Až skoro se setměním k chatě sestoupila banda českých děcek, studentky a studenti gymnázia Varnsdorf s učiteli.

Jako na minulých chatách, opět nefungovalo wi-fi, ani mobilní internet. Zavolat se naštěstí dalo, večer jsme se mohli domluvit s Radkem, že bychom se zítra mohli potkat.

7. 9. Krnská jezera (1380 m)– Koča pod Bogatinom (1510 m)– Koča pri Triglavskih jezerih (1690 m) /14 km/

ZA DEŠTĚ

V malinké místnosti nás spalo deset turistů a v noci bylo tudíž skoro nedýchatelno. Hned od rána byly velké fronty na záchodech, na chatě nocovalo určitě přes 100 osob. V tradiční půl sedmou jsme vstali skoro do tmy: klasické vaření venku u chaty, buzení Báry a snídane. Chvilí jsem si povídal s českou partijou. Chladno, zataženo, předpověď hlásila od dvanácti hodin déšť.

Na dnešek jsme měli v plánu jen krátký přechod, na *Planinu pri Jezeru*, dle ukazatele to mělo být dvě a půl hodiny. Vyrazili jsme plánovaným směrem, ne však nejkratší cestou přes hřeben, ale menší oklikou, lesem a traverzem. Obešli jsme *Dvojně jezero*, což nyní byla dvě jezera (jedním jezerem bývá po zimě, když je hodně vody), zrovna tu probíhal nějaký hydrobiologický program, přemístění (vyhubení?) nepůvodních ryb a dalších organismů. Šli jsme lesem po kamenech, mírně dolů a zase vzhůru, až jsme obešli celý hřeben nad jezery. Cestou byly jen omezené výhledy na jižních hřeben Julek a Bogatinské sedlo. Přešli jsme několik závrtů, v jednom se pásly krávy.

Rozpršelo se, poprvé jsme se navlékli do nepromokavých věcí. Lesem jsme sestoupili k planině

Dedno polje tvořeném závrtem a asi 15 dřevěnými domky. Z komínů se kouřilo, prodával se tu sýr a kolem se v lese pásly krávy. Pršelo už hodně a přišla i bouřka, odhadem tři kilometry od nás, byli jsme naštěstí v údolí v lese. Šli jsme dolů už jen po široké cestě, sjíždě teréňákem, podél dalších závrtů až na *Planinu pri Jezeru*, ke stejnojmenné chatě, pro dnešek náš cíl! Bylo tři čtvrtě na jedenáct (8.15–10.45) a už jsme měli volno. Dnes jsme kráčeli dvě a půl hodiny, přesně jak bylo na ukazateli. Promoknout jsme nestihli.

Na verandě si ve slejváku udělala pauzu skupina českých studentů z předchozí chaty, než v dešti pokračovali dále. Oběd, oddech. Ve společenské místnosti byla spousta hraček a pomůcek pro děti: pexeso, barvičky, plastové kostičky na skládání: skvělá zábava pro Báru. Když chvíli nepršelo, prohlédli jsme si okolí: dřevěné salaše a jezero v mlze. I když se zvedly mraky, tak nebylo do dále vidět, mýtina s chatou i jezerem je „utopená“ v dolíku a obklopená hustým lesem.

Navečer za námi došel Radek, ráno objel stopem polovinu Julských Alp a odpoledne částečně v dešti za námi vystoupal tisíc výškových metrů od Bohinjského jezera. Hned byla větší zábava. Vyprávěl nám, které všechny vrcholy zdolal, které si nechal na příště či kde se nejvíce bál. Postupně jsme ochutnali místní dobroty, např. hustou polévku *ričet* (fazole, ječmen, zelenina). Odpoledne na nás i chvíli svítilo sluníčko! Wifi tu zdarma nebylo, jen předražené formou předplacené „karty“, telefonovat se dalo, ale jen z některých míst před chatou. Prostornou noclehárnu jsme měli sami pro sebe.

8. 9. *Triglavská jezera (1690 m) – Koča na Planini pri Jezeru (1450 m) /6 km/*

Děšť, děšť, děšť: co jiného říci. Vstávali jsme malinko později, nebylo kam spěchat, uvařili jsme si snídani a najedli se, Bára si pohrála s hračkami a v půl deváté jsme opustili velmi příjemnou chatu. Šli jsme všichni společně, i s Radkem. Mlha, mžení, které přešlo v děšť, spíše pořádný slejvák. Bára nechtěla jít sama a musel jsem ji hned od rána nést. Zahodili jsme všechny plány na



Koča na Planini pri Jezeru (za mlhy a deště)



dnešek (kam se ještě zajdeme podívat a kam si uděláme zacházku) a vyrazili jsme nejsnazší cestou dolů z hor; cesta sice nebyla nejkratší, ale byla nejpohodlnější a především nejbezpečnější. Sestupovali jsme tedy po „silnici“, prašné kamenité cestě, která asi za hodinu a půl přešla v opravdovou asfaltovou silnici. Všude se valila voda a suchá údolíčka se změnila na potoky. Dočasné vodopády hned u silnice, jeden vedle druhého. Deštivá krása! Na cestičce v lese by takové vodopády nebyly. Mlok. V údolí říčky Mostnice, kousíček před Starou Fužinou (u Bohinjského jezera), jsme se stočili k severu a po dvou kilometrech došli k chatě *Planinska koč na Vojah*. Bylo půl dvanácté, bez přestávky jsme v dešti intenzivně tři hodiny pochodovali. Od rána jsme šli sami.

Skoro všechno na nás bylo mokré, opravdu skoro všechno, Janě moc nefungovala pláštěnka přes batoh, Bára byla zcela mokrá (na nit), ač měla nepromokavé oblečení a celou cestu se nesla v nosítku pod pláštěnkou! Ubytovali jsme se v chatě, měli volno (noclehárna byla nahoře v podkroví). Plno bylo v restauraci, kde se postupně střídali mokří turisté (Angličané či Amíci!) Oběd: místní vydatná polévka + naše zásoby; teplo od kamen. Dnes jsme si dokonce dopřáli odpolední spánek, nejděle a nejlépe si dospinkal Radek.

VODOPÁD A KAŇON MOSTNICE

Po dešti a odpočatí jsme vyrazili na výlet k vodopádu Slap Mostnice, šli jsme dva a půl kilometru po pěkné polní cestě a následně pěšinou po loukách. První vodopád (asi velmi příležitostný) byl vidět jen z dálky, nad stromy, byl velmi vysoký. Chvilíčku lesem podél říčky jsme došli vodopádu vysokému asi patnáct metrů. Po dešti byl velmi vydatný, voda stříkala na nás, jak kdyby znovu přišel slejvák. „Děšť“ od stříkající vody se bohužel změnil na odpolední opravdový déšť, ach jo. Bára místo toho, aby šla sama, se zase nechala nést, ach jo.

Podruhé mokří jsme se vrátili do chaty. Odpoledne jsme potkali dost turistů, všichni byli nalehko, většinou hovořili anglicky. Večere byla z našich zásob a k tomu jsme si dopřáli místní do-

broty. Po večeři jsem si dal skleničku výborného slovinského Merlotu! Byl tu i dětský koutek (*otroški kotiček*): malé a velké kostičky na skládání, malování pro Báru. Po týdnu na horách bodla teplá sprcha. V chatě jsme spali úplně sami!

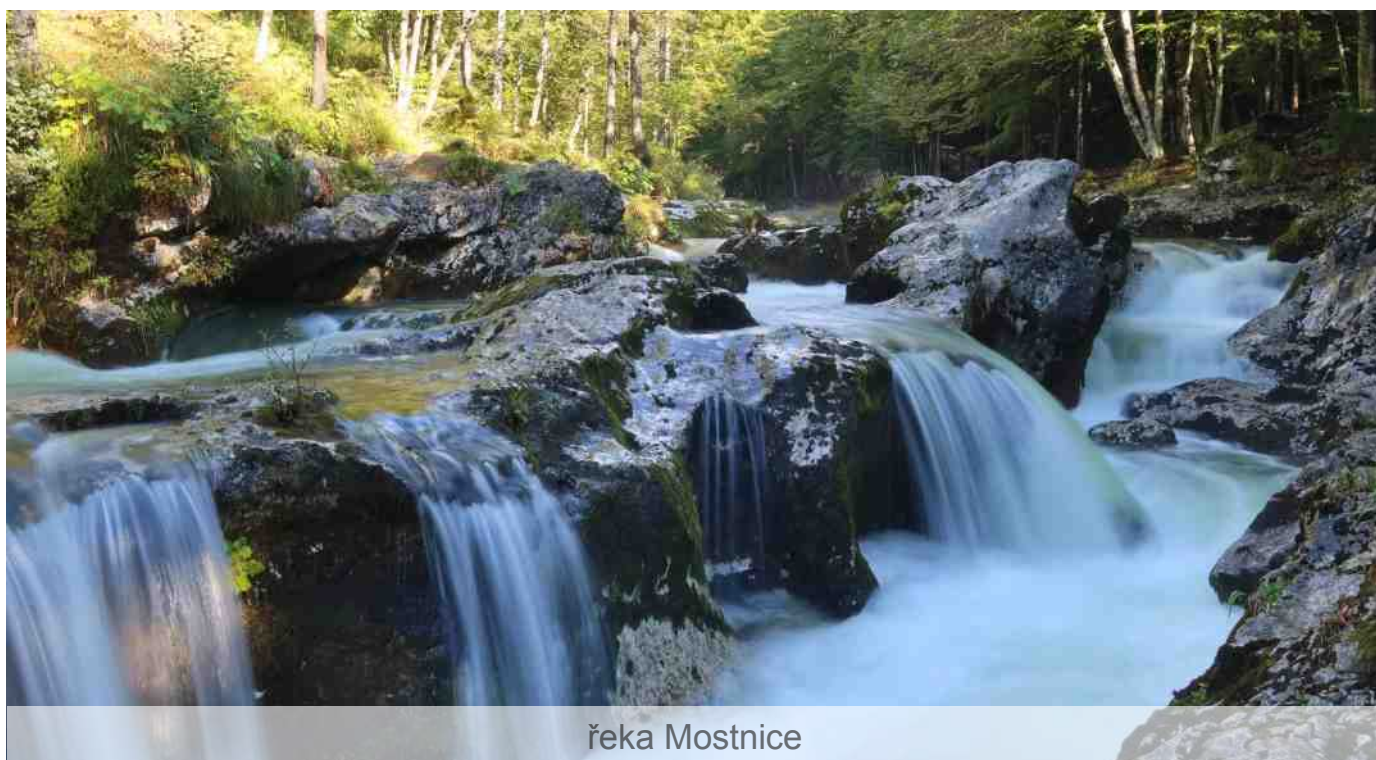
9. 9. Planina pri Jezeru (1450 m) – Slap Mostnice (780 m) – Planinska koča na Vojah (690 m) /15 km/

Po dešti skoro vždy vyjde slunce. „Přivítalo nás krásné ráno, z našeho střešního okna byl výhled na sluncem osvětlené skalnaté kopce. Dnes zase nebyl žádný spěch, čekal nás jen malý pochod, snídaníčka, kafičko a mlíčko v restauraci, koláček (slovinsky pita) i se sladkým přelivem, Bára měla čas si „zakostičkovat“.

Sestupovali jsme pěší cestou podél kaňonu řeky Mostnice, tak úzké a přitom tak hluboké údolí jsem už dlouho neviděl! Po dešti byl kaňon plný vody. Krása! Jen se nedal nafotit celý osluněný, dolů se asi nikdy sluneční paprsky nedostanou. Přešli jsme přes most a po levém břehu sestoupili k tekoucí vodě. Populární skalní útvar ve tvaru slůňátka jsme skoro přehlédli, jelikož byl z většiny zaplaven vodou, normálně je vody mnohem méně. „Jestli pak kaňonem někdo jezdí na lodích? A co kaňoning?“ Na konci kaňonu byl malý jez a od něj náhon na mlýn, podél něj jsme došli do městečka Stara Fužina k ruinám starého hamru: železná ruda se tu zpracovávala stovky let. Bára šla celou cestu pěšky, ač bylo dost kamenů i schodů!

Stará Fužina je vzorně upravené městečko, má luxusní náves s přímým výhledem na Triglav. Možná i proto na ní mají kopii tzv. hromové skrýše (Aljažev stolp), jejíž originál stojí na vrcholu této hory. Záchod, pitná voda, wifi, informační centrum: vše zdarma, otevřená samoška. Slunce pražilo, obídková pauzička. Poslední kilometr pěšky k Bohinjskému jezeru, kdy Báru odnesl Radek na rukách.

Koupačka nedaleko výtoku z jezera. Bohužel se zrovna zatáhlo a když byl Radek i Janča ve vodě, začalo i pršet. Radek plaval velmi vydatně. Já zůstal s Bárou u břehu, ona alespoň na chvíli využila svůj nafukovací kruh, který jsme jí celou dobu nesli. Voda byla studená, na Bledu by měla být o dva stupně teplejší, už jsem se tam dost těšil. Busem jsme přešli na zmíněný Bled, asi jedno



řeka Mostnice



Stará Fužina

z neznámějších míst celého Slovinska. S batohy jsme podél jižního břehu obcházeli jezero. Rozpršelo se a déšť sílil. Když přišel pořádný slejvák, právě jsme došli na západní cíp jezera a místo koupání jsme se běželi schovat do restaurace a dali si předvečeři: pizzu. Vedle byl kemp, kde budeme, dnes už sami, nocovat. Mrholilo a bylo chladno, koupat se nám nechtělo. Rozloučili jsme se s Radkem, on mířil na noční bus do do Drážďan, my se vracíme domů až zítra. Kemp byl velmi úzký a dlouhý, moderní, bohužel nikde nebyly lavičky ani stolečky. Snědli jsme studenou věču a brzy šli spát. Zítra nás čekala celodenní cesta vlakem (hurá!) domů.

10. 9. Koča na Vojah (690 m)– Bohinjské jezero (525 m) /pěšky; 5 km/ – Bled /bus/

NÁVRAT DOMŮ

V 7.30 vstáváčka, od rána svítlo slunce. Škoda, že jsme nevstali dříve a nenechali si čas na koupání v jezeru. Stihli jsme jen Bledu zamávat od kamínkové pláže a vyšli k vlakovému nádraží ve svahu nad jezerem. V nádražní hospodě jsem stihl vypít rychlé kafe, Janča si svou horkou čokoládu přelívala do misky (verze „s sebou“), když vlak už přijížděl do stanice. Osobákem, který vyjížděl od italské hranice, jsme přešli do Jesenice, celkem velkého města mezi Julskými Alpami a hraničními Karavankami. Nádraží bylo zanedbané: první a jediný důkaz, že jsme nebyli v dokonalém Rakousku. Nikde žádné informace, odjezdová tabule nebo informační monitor. Vše bylo zavřené a zašlé. Naštěstí jsme si všimli stojícího vlaku na vedlejším nástupišti, mířil do Rakouska. Nebyl to náš plánovaný spoj, ale jiný velmi opožděný, což nám nevadilo, jistě jím můžeme jet.

Hned za nádražím vlak vjel do tunelu, který vede do Rakouska. Vagón, ve kterém jsme seděli, byl chorvatský, nefungovalo žádné světlo a ve voze byla dokonalá tma. Čtyři kilometry potmě Slovinskem a další čtyři kilometry v Rakousku, tma byla stále stejná.

– „Já se ve tmě vůbec nebojím,“ pravila našťestí Bára. Sjeli jsme do údolí řeky k Drávy a vystoupili ve Villachu a došli se na chvíli podívat na řeku. Na oběd jsme si koupili falafel a po chvíli jsme odjeli railjetem do Vídně. Cestování railjetem je s dětmi příjemné, ve vlaku je i dětské kino.

Ve Vídni jsme čas na přestup strávili na dětském hřišti v novém vnitrobloku hned vedle nádraží. Živé komunitní místo, originální „atrakce“ pro děti, dlouhým pískovištěm šla pouštět voda (když se pumpovalo), to se Báře moc líbilo. Po páté jsme odjeli dalším railjetem s kinem, který nás o půl sedmé dovezl domů do Brna.

Ne 11. 9. Bled – Jesenice – Villach – Vídeň – Brno/vlak/

Návrat do Julských Alp se vydařil. Bez problémů se dá naplánovat týdenní přechod, který bude vhodný i pro batole v nosítku. My jsme během putování obešli Bohinjské jezero. Jense nesmí podcenit jejich náročnost a nechodit do těžkých míst. Na začátek jsme na hlavním jižním hřebeni Julských Alp, u vrchu Črna prst, přecenili naše síly, ale včas jsme to otočili, sestoupili opět do údolí a znovu přes hřeben přelezli. Další možností bylo traverzování tohoto celého jižního hřebene po jižním úbočí. Pak by bylo lepší začít ve vsi Podbrdo, kde staví vlak, hned co projede tunelem od Bohinjské Bistrice. Jen není jisté, kde se na této cestě dá získat voda, aniž by se muselo scházet až do údolí.

PRAKTICKÉ INFORMACE

Na konci léta bylo na horách moc krásně, všude kvetla spousta kyttek. V údolí jsme viděli první ocúny, příznak, že podzim přichází. Kolem cest rostlo hodně hub, možná i proto, že v národním parku je zakázáno je sbírat. Prakticky všude bylo sucho, nikde žádná tekoucí voda, až na úplné výjimky. Podobně to bylo se studánkami či prameny, i těch malinkatých bylo velmi málo (slovy dvě).

Vzali jsme si jako vždy co nejméně co nejlehčích věcí, včetně stanu a věcí na vaření. Večere jsme si většinou dávali na chatách, snídaně a obědy byly z našich zásob. Dokoupit proviant se nikde nedalo, ani jsme s tím nepočítali. Pouze se daly získat sušenky, někde možná sýr a krajíce chleba.

Bára měla s sebou přibližně to, co letos v červnu na dvoutýdenním přechodu bulharských hor (odkaz), trochu nás překvapilo, že její nepromokavé oblečení pod další pláštěnkou přes krosničku promoklo. Na většině chat byl dětský koutek, který jsme nejvíce ocenili, když pršelo. Je to dobrá služba, kdo by tahal hračky přes kopce na zádech.

Kromě tištěné mapy (my měli od Freytagu, prodává se od Kompassu či od slovinského PZS), jsme využívali obligátní mapy.cz. Pro plánování velmi doporučujeme i slovinské mapy od Slovinského horolezeckého svazu (*Planinska zveza Slovenije*, PZS) mapzs.pzs.si. Na této mapě jsou všechny značené turistické cesty v Julkách (a celém Slovinsku), u každé je popis, délka, výškové převýšení a také náročnost (lehká, těžká a velmi těžká).

Převelmi jsme ocenili pojištění od Alpenvereinu, slouží nejen jako běžná cestovní pojistka při úrazu a pro nutnou záchrannou akci v horách (to jsme nevyužili), ale i jako významná sleva na ubytování na horských chatách. Díky pojištění jsme bydleli všude za polovinu, někde měli slevu i na jídle, rodinná verze pojistky (dokonce od prvního září už platila pojistka na další rok) se nám cenově „vrátila“ už po jednom týdnu ubytování na horách.

Slovinské chaty jsme už znali, lze se spolehnout na kvalitní ubytování i stravování. I po sezóně mohou být některé plné i přeplněné. Spolehnout se dá na vyšší ceny všech služeb. Celou dobu jsme chodili po národním parku, oficiálně je všude zakázáno tábořit a nocovat. Ani moc nejsou místa, kde by se dalo přespát: bezpečně, s vodou, bez návštěvy strážců a placení pokuty. Turistické cesty byly všude dobře značeny, značky podél a i rozcestníky.



